

4-2019 Forprosjekt Vannstatistikk 2022

Forslagsstiller

Sekretariatet Norsk Vann

Målsetting for prosjektet

Målet med mulighetsstudiet er å utrede mulighetene for å få på plass en heldigitalisert løsning for innrapportering av data til nasjonal vannstatistikk og avklare interessen for å delta i et felles digitaliseringsprosjekt hos de statlige aktørene.

- Resultatmål for mulighetsstudiet:
 - Avklaring av de statlige aktørenes behov for nasjonal statistikk
 - Kartlegge anleggseiernes mulighet til å eksportere de aktuelle dataene til nasjonal statistikk med dagens dataprogrammer som finnes hos kommuner og anleggseieren
 - Potensialet for ressurseffektivisering med digital dataflyt
 - En avklaring av de statlige aktørenes interesse og ønske for å etablere et felles utviklingsprosjekt for heldigitalisering av dataflyten
 - En skisse til hovedprosjekt for et felles digitaliseringsprosjekt, dersom det er mulig
- Formålet med hovedprosjektet:
 - Redusere ressursbruk på rapportering og øke datakvaliteten
 - Tilpasse datarapporteringens innhold til kravene til tjenestene i dag samt mer langsiktige nasjonale mål
 - Øke ressursbruken på analyser og vurdering av resultatene som dokumentasjon på den enkelte kommunes og bransjens resultatutvikling

Bakgrunn

I dag brukes det svært mye ressurser på rapportering til de statlige innrapporteringssystemene MATS (Mattilsynet), MDIR (Miljødirektoratet) og KOSTRA (SSB). Det er også misnøye med kvaliteten på det som rapporteres og det er mange som mener at dagens system er for omfattende. Det er lite tilrettelagt for direkte eksport/import, mye må gjøres manuelt, med de feilkilder det medfører. Det er også lite tilrettelagt for andres bruk, dvs. at det krever mye manuell bearbeiding og kobling av filer for å kunne benytte dataene f.eks. i bedrevANN. Dette gjelder spesielt MATS. Miljødirektoratet har tilrettelagt for elektronisk rapportering av renseanleggsdata og de legger også ut filer via webservices.

For alle de statlige systemene gjelder det at viktige utfordringer i bransjen som lekkasjetap, fremmevann. Alternativ forsyning sikkerhet i vannforsyningen energiregnskap, klimaregnskap mm rapporteres ikke/metodene som benyttes ikke er dekkende som vurderingsunderlag.

Prosjektinnhold

Mulighetsstudiet vil bestå av følgende hovedaktiviteter:

Hovedaktivitetene i mulighetsstudiet:

1. Vurdere behov for vannstatistikk:
 - a. Vurdere databehovet for Vannbransjens
 - b. Kartlegge de statlige behovene
 - c. Vurdere behovene mot dagens rapporteringskrav
2. Kartlegge de aktuelle datasystemene i Vannbransjen som kan levere aggregerte data til nasjonal statistikk
3. Kartlegge benchmarkingssystemene i Danmark og Sverige i regi av Danva og Svenskt Vatten
4. Innhente informasjon om annen digitalisering i kommunesektoren relatert til nasjonal statistikk (KS digitaliseringsstrategi m.m.)
5. Dagens dataflyt for rapportering og utveksling av data
6. Kartlegge og vurdere ressursbruk på dagens rapportering, utveksling og bruk av data for å estimere

- potensialet for effektivisering
7. Utarbeide visjon og mål for framtidig dataflyt
 8. Dialog med de statlige aktørene om muligheten for et felles digitaliserings- og effektiviseringsprosjekt i et fellesmøte mellom ledelsen i Norsk Vann og ledelsen hos de statlige aktørene:
 - a. Presentere resultatene fra kartlegging og vurderinger som er gjort
 - b. Foreslå et felles digitaliseringsprosjekt
 - c. Avklare interesse og videre arbeid
 9. Videre oppfølging med de aktuelle aktørene med videre avklaring av innhold og budsjett for et felles forprosjekt, ev. at Vannbransjen må lage eget digitaliseringsprosjekt med utgangspunkt i bedreVANN
 10. Sluttrapportering med anbefaling av videre arbeid

Organisering/deltakere

Prosjektet styres av en styringsgruppe med minst 3 representanter fra Norsk Vanns medlemmer, som er oppnevnt av Norsk Vanns Samfunnskomité. I tillegg bør KS sine representanter i KOSTRA VAR-gruppen delta i styringsgruppen. Det bør også opprettes en referansegruppe som består av deltagere for SSB, Mattilsynet, Miljødirektoratet, Folkehelseinstituttet, KS, HOD og KMD. Alle disse har eierskap til dataene eller er brukere av data som rapporteres inn.

Det forventes at styringsgruppe og rådgiver møtes minst 3 ganger (oppstartsmøte, workshop, avsluttende møte) og at øvrig kommunikasjon er per mail/tlf. Styringsgruppen vil foreslå deltakere i en referansegruppe. Referansegruppen blir invitert til workshopen og til å gi innspill til rapporten.

Norsk Vanns sekretariat vil ivareta prosjektadministrasjon, informasjon om prosjektet osv.

Kostnader/finansiering

Prosjektkostnader er anslått til kr 400 000 og skal i sin helhet finansieres av Norsk Vann prosjekt. Prosjektet har følgende budsjettposter:

Kostnader	
Faglig utredning og rapportering	300 000
Møter styrings-/referansegrupper	30 000
Trykking og formidling	0
Prosjektadministrasjon	60 000
Uforutsett	10 000
Totalt	400 000

Finansiering	
Norsk Vann prosjekt	400 000
Ekstern	-
Totalt	400 000

Posten «Faglig utredning og rapportering» angir maks. ramme for utredningsarbeidet, herunder timekostnader, reisekostnader, møter og ev. biomkostninger.

Kost/nytte

I dag bruker alle kommuner mye tid på rapportering inn til de statlige systemene. Ved å forenkle innrapporteringen vil det gjøre at mange kan redusere ressursbruken på selve rapporteringen og kan ha mer fokus på datakvalitet. Det er mange timer totalt sett å spare dersom det blir et mer digitalisert innrapporteringssystem.

Tidsplan

Prosjektet planlegges med oppstart mars 2019 med ferdigstilling november 2019.

Rapportering og informasjon

Resultatet av mulighetsstudiet rapporteres i en sluttrapport. -Resultatet fra sluttrapporten skal danne grunnlaget for et evt. hovedprosjekt.

Arnhild Krogh, Norsk Vann, 01. 11.18 (sist oppdatert dato)

Prioriteringskriterier

Kriterier	
1) Er prosjektet i samsvar med strategiplanen?	Ja i samsvar med strategiplanen
2) Er prosjektet innenfor en av følgende prosjektkategorier: a) tekniske veiledninger/rapporter, b) forvaltningsveiledninger/-rapporter eller c) strategiske prosjekter/utredningsprosjekter	C – utredningsprosjekter
3) Er prosjektet egnet til å løse utfordringer for ulike medlemskategorier?	Statlig rapportering er noe alle kommuner er pålagt å gjøre så det vil være til stor nytte for alle medlemmene fra kommuner og interkommunale selskaper.
4) Fører prosjektet til utvikling av nye veiledninger/verktøy?	Nei
5) Er prosjektet tilstrekkelig stort til å gi et tilfredsstillende resultat?	Ja
6) Er det sannsynlig med økonomiske bidrag fra eksterne miljøer til prosjektet?	nei

Direktørens forslag til prioritering for 2019:

Gjennomføres i 2019 jf. vedtak i styresak 33-2018 «Status for bedreVANN». Vannbransjen er avhengig av gode og pålitelige data. Nåværende innrapporteringsløsninger skaper mye ekstraarbeid og dårligere datakvalitet. En enklere og mer brukervennlig digital innrapporteringsløsning vil gi store besparelser og bedre datakvalitet.

Innspill i høringsrunden

Samfunnskomiteen:

Samfunnskomiteen støtter direktørens forslag. Det er behov for å finne løsninger for statistikk som er enklere å håndtere enn dagens praksis og som gir enda bedre kvalitet.

Avløpskomiteen:

Støtter direktørens forslag til prioritering.

Vannkomiteen:

Direktørens forslag til prioritering støttes.

Direktørens innstilling til styret:

Gjennomføres i 2019. Enklere og mer brukervennlig digital innrapporteringsløsning vil gi store besparelser og bedre datakvalitet.